

Når hjerter vendes

Ugens vers

"Se, jeg sender profeten Elias til jer, før Herrens dag kommer, den store og frygtelige. Han skal vende fædres hjerte til deres sønner og sønners hjerte til deres fædre, så jeg ikke skal komme og slå landet med forbandelse" (Mal 3,23-24).

Introduktion

Vort liv leves i perioder. Nogle gange er perioderne gode, andre gange ikke. Nogle gange er vores familier intakte og stærke; andre gange er de skrøbelige eller til og med knuste.

Uanset hvilken periode, hvilken fase, hvilke forhold vi selv eller vores familier befinder sig i lige nu, kan og bør vi leve i lyset af Guds løfter og holde fast ved dem med hele vores hjerte, sjæl og sind; for til syvende og sidst er de vores eneste håb. Og Guds løfte giver os virkelig håb. Guds Ord er fyldt med løfter, som vi kan tage til os, uanset hvilken periode i tilværelsen vi befinder os i. Og de gælder ikke kun for os selv, men også for vores kære, vores familie og vores menighed.

I denne sidst uge i kvartalet skal vi se på nogle bibelske beretninger, løfter og erfaringer fra en række forskellige sammenhænge. Og vi vil forsøge at finde lærdomme deri for os selv i vores tid, uanset, hvilken situation vi befinder os i. Uanset, hvem du er, hvor du er, hvilken fase i tilværelsen du gennemgår, oplever du sandsynligvis kampe, frygt og bekymringer. Heldigvis tilbeder vi en Gud, som ikke alene ved, hvad vi går igennem, men som også er på forkant med alt det, der vil ske os.

Ugens tekster

- Mal 3,23-24
- Matt 3,2; 11,14-15; 17,10
- 1 Kong 16,29-17,24
- 1 Kong 18,20-45

Profetien om vendte hjerter

Mal 3,23-24
Matt 11,14-15;
17,10
Mark 6,15
Luk 1,17

Sammenlign forudsigelsen om Elias' komme med Det Nye Testaments henvisninger til den begivenhed.

På Malakias' tid blev Guds appel til folket: "Vend om til mig, så vil jeg vende om til jer" mødt med det arrogante svar: "Hvordan skal vi vende om?" (Mal 3,7). Den frustrerede profet forkyndte, at de ville blive givet endnu en mulighed for vækkelse. Ved at minde om den reform, som begyndte med vækkelsen under Elias (1 Kong 18,37), forudsagde Malakias, at Elias igen skulle komme for at "vende fædres hjerte til deres sønner og sønners hjerte til deres fædre" (Mal 3,24).

Der udviklede sig en jødisk tradition om, at Elias personligt ville komme som en budbringer for Messias (sml. Matt 17,10; Mark 6,15). Men Det Nye Testamente præsenterer Johannes Døber som en opfyldelse af den profeti (Matt 11,14-15; Luk 1,17).

Hvad tror du udtrykket "vende hjerte" betyder?

Der findes flere forskellige mulige anvendelser af disse vers. *Det henviser til forsoningen mellem Israels folk og Gud.* Gud som Fader (Es 63,16) har vendt sig fra sin vrede mod sine børn (Mika 7,18-19) og kalder dem til at vende om til ham (Es 44,22; Mal 3,7). *Det henviser til senere generationers forbindelse med deres forfædre gennem en fornyelse af pagten.* Det profetiske kald til Guds folk om at følge patriarkernes tro blev gentagne gange givet i Det Gamle Testamente. Om landet skulle blive ved med at være et velsignet sted at bo var direkte afhængigt af troskab mod pagten (5 Mos 4,29-31). Det henviser til genoprettelsen og fornyelsen af familieforhold. Forholdet mellem forældre og børn er en praktisk tilkendegivelse af troskab mod pagten med Gud. Også her er opfyldelsen af ansvaret mellem forældre og børn direkte forbundet med en vedvarende arv af landet og Guds velsignelser (Ordsp 2,21).

Hvilken forbindelse er der mellem et genoprettet forhold til Gud og genoprettede familieforhold? Hvorfor må det ene gå forud for det andet?

Til at
tænke over

Genforening af familien

Introduktionen af Ba'al-tilbedelse i Israel ved Jezabel, kong Akabs sidonittiske hustru, fremskyndede folkets moralske fald. Guds lærdomme, som ophøjede ægteskab, familie og seksualitet blev overskygget af incest, prostitution og andre former for seksuelle pervertiteter. Ind på denne arena, hvor der var strid om, hvilken Gud man skulle tilbede, trådte Elias, hvis navn – "Jahve er min Gud" – i sig selv var en rettesættelse af Ba'al-tilbedelsen.

1 Kong 16,
29-17; 24
Luk 4,25-26

Hvilken af Elias' erfaringer knyttede ham til omstyrningen af afgudsdyrkelse og gav nyt liv til familielivet? Sammenlign med versene fra Lukasevangeliet.

Efter udtalelsen om en forbandelse i form af tørke over landet var Elias en mærket mand. Gud beskyttede ham på et usædvanligt sted – hos en fattig enke, der boede i Sarepta i Sidon, i nærheden af Jezabels hjemby. Elias hilste enken med en svær prøve, hvor hun skulle bruge den sidste rest af sit brænde, mel og olie til at give ham mad og stole på Gud i fremtiden. Hendes tro blev legendarisk. Senere blev hun rost af Jesus selv (Luk 4,26). Idet hendes mel og olie blev ved med at vare i adskillige dage, begyndte kvinden at få en større forståelse af Jahve. Men så ramte tragedien. Hendes eneste søn blev syg og døde. Da hun udtrykte sin sorg over for Elias, henviste hun til den almindelige religion i sit område. Det var den samme religion, som nu havde oversvømmet Israel, og deri indgik den tro, at ens synd kunne kræve, at et barn blev ofret (1 Kong 17,18; sml. Jer 19,5; Mika 6,7).

1 Kong 17,24

Hvilken effekt havde enkens genforening med sin søn på hendes åndelige erfaring? Hvad kan vi lære af det, hun sagde?

Moderens reaktion viser, hvilken virkning Elias' budskab havde. Tro på Gud og hans ord springer frem i hjertet, når livet ved Guds kraft genoprettes, og familien genforenes. Mange vil i dag være enige, når vores læresætninger forkyndes; men de forbliver lunkne i deres åndelige erfaring. Men når Guds Ords sandheder opleves personligt, og vækkelse og genoprettelse sker i familieforhold, bliver hjertets overbevisning desto kraftigere.

Til at
tænke over

Er der familie-genforeninger, du stadigvæk venter på? Hvilke af Guds løfter holder du fast ved, som giver dig håb om en sådan genforening?

Hjerter vendes ved alteret

1 Kong 18,20-45

Skriv ned, hvad denne episode egentlig handler om. Hvordan kan principperne i denne beretning anvendes om familielivet, selv om sammenhængen er helt anderledes?

På Karmels bjerg længtes Elias efter en fornyelse af pagten fra folkets side, hvor de ville vende tilbage til deres fædres tro. Dette ville føre til helbredelse for deres eget liv, deres hjem og deres land.

Aftenofferets tid. Efter at de hedenske præster havde lidt nederlag med deres offer, blev det Elias' tur. Han var meget bevidst om sine handlinger. Tidspunktet på dagen fokuserede på Guds frelsesplan, som den viste sig i helligdomstjenesten (sml. 2 Mos 29,41). Invitationen: "Kom hen til mig!" (1 Kong 18,30) minder os om Frelserens invitation til syndere (sml. Matt 11,28). Forældre, som sørger over et barn, der er kommet på afveje, forsikres om, at Gud elsker deres barn lige så meget, som han elskede Israels folk. Gud arbejder uopmærksomt med at drage vildfarne børn til sig.

Elias' fokus på Jahves alter møder sit modstykke i vores tid, når Jesus og hans frelsende nåde opløftes i familien. Familieandagt giver mulighed for at tale med Gud i bøn, at tale om ham med hinanden, at modtage frelsens gave på ny og at give vores hjerter tid til at meditere over hans lærdomme.

Elias' forventede svar ville være et tegn på, at Gud havde taget imod dem igen. 1 Kong 18,37 siger: "Så dette folk kan erfare, at det er dig, Herre, der er Gud, og at du har vendt deres hjerte." Vi kan ikke vende vores hjerter til Gud; vi kan kun svare på Guds nåde, som han frit giver os.

Den altopslugende ild faldt, ikke over de skyldige, men på offeret. Det peger frem på Jesus, som blev "gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham" (2 Kor 5,21). Bekendelse og pris brød frem på folkets læber. De falske præster blev henrettet, fordi de ikke svarede på Guds kald. Og dernæst gjorde forfriskende regn en ende på forbandelsen over landet.

Hvilken tilstand befinder dit hjems "alter" sig i? Hvordan kan du "genopbygge alteret" i dit hjem, hvis det trænger til det?

Til at tænke over

Hjerter vendes ved Jordan

Ud over Gabriels forudsigelse (Luk 1,17) og Jesu bekræftelse (Matt 11,14; 17,12-13) fastslår evangelieforfatterne, at Johannes Døber var den budbærer, som skulle bane Herrens vej (Matt 11,10; Mark 1,2; Luk 7,27; sml. Mal 3,1).

Matt 3,2.8; 14,4
Mark 1,4
Luk 3,3.8-9.
11.13-14

Læg mærke til hovedtemaerne i Johannes' budskab. Hvordan var hans budskab med til at "vende hjerter"?

Ligesom en landmand pløjer jorden for at gøre den i stand til at modtage såsæden, fordømte Johannes synd og formanede syndere til at omvende sig. Vores menneskelige natur er sådan, at vi uden selvransagelse, uden en erkendelse af vores sande tilstand, ikke føler behov for noget bedre. Johannes' budskab vendte folk til Guds krav hellighed og deres behov for hans fuldkomne retfærdighed. Sand omvendelse kendetegnes altid ved ydmyghed og henvendelse til Gud om hjælp til at forandre ens opførsel. Ved at blotlægge overfladiskheden og det selvcentrerede hykleri hos de mennesker, som hævdede at være Abrahams børn, forsøgte han at give dem en dybere forståelse af deres fædres tro.

Joh 1,35-37;
3,27-30

På hvilken måde banede Johannes' budskab vej for Jesus?

Johannes var blevet vist, at Jesus var Guds lam. Da han bekendtgjorde Jesus på denne måde (Joh 1,29. 36), vendte han i bogstavelig forstand folket til Herren. Andreas og en anden af Johannes' disciple, evangelisten Johannes, som skrev om, hvad der skete den dag, forlod Johannes Døber og blev Jesu disciple. Elias' budskab peger ikke kun på nødvendigheden af omvendelse, det identificerer også ham, som frelser fra synd, skaber begejstring for ham og leder mennesker til ham.

Til at
tænke over

Hvad tror du, Johannes Døber ville sige til dig, hvis han kom ind i dit hjem?

Hjertes vendes i de sidste tider

På en måde opfatter vi syvendedagsadventister os selv i Johannes Døbers rolle. Han, som udråbte reform og omvendelse, beredte vejen for Jesu første komme. Vi som en bevægelse ser det som vores opgave at gøre det samme før Jesu andet komme.

Luk 1,17

Hvordan udtrykker disse ord vores budskab?

Vores himmelske far har ved Jesu kors vendt sine børns hjerter til sig selv og til hinanden. Eliasbudskabet trygler familier om at tro denne ufattelige gode nyhed (2 Kor 5,18-21; Ef 2,11-18), og om at være mennesker fyldt med nåde, hvor Ånden frembringer en kærlighedshøst i deres liv.

Verden trænger desperat til en demonstration af uselvvisk omsorg, vedvarende forpligtelse og urokkelig overgivelse til Gud. Ved Guds nåde kan kristne familier tilbyde en sådan demonstration. Men vi må huske, at det budskab, vi har til verden, gælder også for os selv. Før evangeliets principper om enhed, kærlighed og selvopofrelse viser sig iblandt os, især i vores familier, vil der ikke være nogen kraft i vores forsøg på at dele dette budskab med andre. Det er ikke nok med mange velformulerede taler eller bibelske præsentationer. Verden har brug for at se den omvendelse, de vendte hjerter, den kærlighed og den overgivelse, vi taler om, komme til udtryk i vort liv. På samme måde som Johannes Døber havde en kraft, der forandrede menneskers liv og gjorde hans forkyndelse effektiv, kan vi gennem Guds nåde gøre det samme, men kun i samme grad, som vi er villige til at samarbejde.

Gennem Jesus er vi en del af himlens familie (Ef 3,15). Uanset om vi er en familie af en eller flere, er vi kaldet til at være vidner for den Gud, vi bekender os til at tjene. Og intet kan gøre vores vidnesbyrd mere effektivt end at vise verden, hvordan en familie, uafhængigt af dens størrelse, ved hjælp af evangeliets kraft kan være.

Til at
tænke over

Hvad kan du gøre for at vise dem, der står dig nærmest, at du elsker dem?

Til videre studium

Ellen White, *Profeter og konger*, "Sejren på Karmel" s. 75-79;
Jesu liv, "Stemmen i ørkenen" s. 58-66.

"Vores budskab må være ligeså direkte, som Johannes' var. Han irettesatte konger for deres synd. Selv om han stod i fare for at miste sit liv, tillod han aldrig sandheden at dø på hans læber. Vores arbejde i denne tid må udføres ligeså trofast" (Ellen White kommentarer, *The SDA Bible Commentary*, 4. bind, s. 1184).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Drøft i klassen, hvor relevant Eliasbudskabet er for jeres lokale menighed. Hvad kan I gøre for at hjælpe menigheden til at forstå budskabet og dens rolle i at forkynde det?**
- 2. Lad dem, der er villige til at dele deres egen personlige erfaring med at få deres hjerte vendt, gøre det. Hvilke forandringer skete der? Hvilken forskel gjorde det i deres tilværelse og deres familieliv?**
- 3. Hvis vi ser os selv i Johannes Døbers rolle, hvad bør vi forvente, at der sker med os? Hvilket budskab er underforstået i vores svar?**
- 4. Udarbejd sammen som klasse et forslag til "En udtalelse om familieprincipper", som bedst sammenfatter den bibelske opfattelse af en familie. Hvilke kriterier ville I bruge for at udarbejde disse principper? Hvad har I lært i dette kvartal, som kan hjælpe jer til at afgøre, hvori disse principper består? Vær evt. parate til at dele det med hele menigheden.**
- 5. Hvilke løfter kan du som en forælder gøre brug af mht. børn, som på dette tidspunkt er gået bort fra Gud?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Bibelen bruger familien som et billede på mange forskellige måder. Ord som "husstand" (Ef 2,19) dækker familiebegrebet og bruges her om Guds kirke. Bibelen taler om Gud som fader, søn, ven, elsker etc.
- Find og læs sammen sådanne bibeltekster og drøft den varierede anvendelse hos Bibelens forfattere.

Klassens aktiviteter

- Her ved kvartalets slutning er det naturligt at opsummere.
 - Del med hinanden to eller tre punkter, hvor I synes, I har lært noget i kvartalets løb, eller fået et nyt perspektiv på et emne.
 - Del bibeltekster, som I nu ser på en ny måde.

Uddybende spørgsmål

- Hvordan definerer du begrebet "familie"? Hvem hører med i din familie?
- Elias-budskabet beskriver, hvorledes vi ved vores forkyndelse skal vende tilbage til vore forfædres tro, tilbage til de gode, gamle stier!
 - Hvori består denne tro? Hvordan skelner vi mellem tro og traditioner?
 - Bør vort ideal for menighedens tro og praksis være det, vore pionerer troede, og den måde, vore pionerer levede på?
 - Hvis det er tilfældet, hvilket tidspunkt i historien skal vi så vælge? 1950? 1920? 1901? 1863? 1844? Vi vil opdage, at vores pionerer gennemgik en udvikling; de ændrede synspunkter og praksis på mange områder i løbet af deres levetid.
- Hvad finder du/I er de altafgørende elementer af vores tro som adventister, elementer, der definerer os, og uden hvilke vi ikke længere ville være syvendedags adventister?

Forstå det bedre

- Som begreb har "familien" gennemgået en enestående forandring. Ordet "*familia*" er oprindeligt latin og er derfra indgået i de fleste europæiske sprog. Men indtil slutningen af 1700-tallet blev det aldrig brugt i vores moderne betydning om kun den enhed, der består af far, mor og børn – som vi ofte har kaldt kernerfamilien. Familie var før det altid mere. I dag står vi så med et samfund, hvor der er flere enlige forældre, end nogen kultur nogensinde tidligere har oplevet.

Til at
tænke over

- Bibelens husstande, eller husholdninger, bestod generelt af mange flere mennesker, en af grundene naturligvis, fordi det økonomisk var vanskeligt at klare sig uden et sådant større bofællesskab. De ældre generationer levede også i almindelighed sammen med de yngre, indtil de døde.
- Ord som far og søn havde en langt videre betydning i de semitiske sprog end hos os i dag. De kunne betegne forfædre eller afkom i mange generationer – ligesom en "far" kunne være en lærer, en forgænger i et embede, og "søn" kunne betegne en repræsentant for en anden person, en elev i en skole etc.
 - Denne bredere betydning af disse ord kaster også lys over forholdet mellem Gud som Faderen og Jesus som Sønnen. Han er Guds enestående repræsentant over for mennesker; i ham ser vi Gud som en person. Men der er naturligvis ikke tale om, at Faderen i bogstavelig forstand har fået sig et afkom.
- Som adventister tilhører vi en bevægelse. Vi bygger på "Bibelen alene". Vi har ingen fastlagt trosbekendelse, men tror på et begreb, vi har kaldt "en nærværende sandhed". Vi ønsker at anvende Bibelens budskab på en måde, der er relevant netop i vores tid og i vores situation.
- Vi er åbne for nye studier og nyt lys over Bibelen, men fastholder en grundvold og nogle afgørende søjler, som vi finder bibelske, og uden hvilke vi ville miste vores identitet og kald. Grundvolden er Kristus og hans ord, og søjlerne er blevet defineret som sabbatten, Jesu genkomst, læren om helligheden og vores forståelse af menneskets natur.

